

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: **Rezidenční mobilita a naplňování idejí cohousingu v každodenním životě obyvatel: případová studie projektu Klidná.**

Autor práce: **Bc. Marie Horňáková**

1. Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy (*přiměřenost cílů, geografický charakter a relevance cílů, teoretické podložení hypotéz aj.*)

Autorka si dala za cíl:

A. Vytvořit přehled o cohousingu v Česku a ve světě.

B. Charakterizovat cohousing v pražské lokalitě Klidná. Zde stanovila výzkumné otázky - 1. Jaké důvody stály za výběrem Klidné? - Jakou roli hrála existence sdílených prostor či sousedská blízkost a kdo jsou obyvatelé Klidné? 2. Jakým způsobem je cohousing naplňován v každodenním životě obyvatel?

První cíl pokrývá kapitola 4. Text je kvalitní, dostatečně rozsáhlý, využívá hlavně švédské, dánské a nizozemské zdroje. Nejsm schopni posoudit, do jaké míry autorka využívala předzpracované přehledy literatury (např. Vestbro 2014) a do jaké míry zkoumala jednotlivé originální zdroje (**a**). Také část věnovaná cohousingu a podobným fenoménům v Česku je zajímavá. Mám ale jednu připomínku - autorka píše, že kolektivní domy Perla a Experiment v Českých Budějovicích byly blízké sledovanému fenoménu a že v druhém případě se jednalo spíše o dům hotelového typu. Je to opačně - domem hotelového typu byla Perla (**b**).

I druhý cíl se autorce podařilo naplnit, když popsala obyvatele Klidné, jejich rozhodnutí o přestěhování a důvody přestěhování a když charakterizovala každodenní život v lokalitě.

Hypotézy nejsou obsaženy. Ke geografickému charakteru práce se ještě vyjádřím.

Práce s literaturou (*teoretické ukotvení práce, diskuse a kritické zhodnocení literatury aj.*)

Autorka kvalitně zpracovala poměrně rozsáhlou kapitolu o rezidenční mobilitě, kterou potřebovala pro texty věnované výběru Klidné jako bydliště. Dále vypracovala kapitolu o lokálních komunitách, vědomých komunitách a cohousingu. V této části práce citovala jen několik geografických prací a opírala se především o práce sociálně – psychologické (ze 70. let v kap. 2.1.1). Autorka studuje geografii, a tak nevím, jak hluboké má základy v problematice sociální psychologie, respektive jak je schopná tuto problematiku zvládnout samostudiem (**c**). Jako geograf nemohu tuto část textu dobře posoudit.

Literatury je dostatek a jde o studie psané v anglickém jazyce, převážně od zahraničních autorů. Autorka správně cituje a dodržuje normy. Určitým problémem je skutečnost, že na zahraniční literaturu odkazuje v úvodních teoretických částech diplomové práce a v analytické části diplomové práce věnované lokalitě Klidná se k této v literatuře vrací jen velmi málo (**d**).

Metodika práce (*vhodnost aplikovaných metod, kvalita a vhodnost použitých dat aj.*)

Používá především kvalitativní výzkumné metody - hloubkové polo-strukturované rozhovory podle v práci přiložených scénářů a zpracování těchto rozhovorů pomocí programu ATLAS.ti. Dále uvádí, že analýza probíhala na základě teoretické tematické analýzy (theoretical thematic analysis) založené na identifikaci témat a vzorců myšlenek v datech vázících se k výzkumné otázce. Více jsem se o této metodě nedozvěděl (**d**) a musím spoléhat na to, že vygenerované skupiny kódů (proč kódů?) v Příloze 4 a různá schémata uvnitř diplomové práce vytvořené touto metodou jsou správně.

Uskutečnila 14 hloubkových rozhovorů s obyvateli lokality Klidná. Převažovaly ženy. Nešlo o náhodný výběr, ale o získávání kontaktů „metodou sněhové koule“. Vzniká tedy otázka, zda je respondentů dostatečný počet a zda reprezentují strukturou obyvatel lokality (**e**).

V diplomové práci schází geografická poloha a geografická charakteristika lokality Klidná (**f**).

Analytická část práce (*správnost a interpretace výsledků, detailnost, struktura a provázanost analýzy*)

Výsledky práce jsou detailní a přesvědčivé, uspořádané ve struktuře cílů a výzkumných otázek a podotázek. Autorka pronikla do hloubky, když charakterizovala obyvatele lokality, důvody jejich přistěhování do lokality a každodenní život v této lokalitě (včetně zdejšího housingu), jak jen jí to použité kvalitativní metody a použitý vzorek respondentů dovolily.

Závěry práce (*odpovědi na výzkumné otázky, zasazení závěrů do širšího kontextu výzkumu aj.*)

Závěrečná diskuse a závěr diplomové práce je souhrnem předchozích zjištění ve vazbě na cíle a výzkumné otázky. Autorka charakterizuje většinu respondentů jako „yupps“ (Karsten 2014), kteří mají vyšší příjmy a vyhledávají vnitroměstský životní styl a pracovní příležitosti, ale kteří současně upřednostňují nezahuštěnou zástavbu s volným prostorem a zelení a hlavně sociální společenství v lokalitě se vzájemnou pomocí a setkáváním.

2. Formální náležitosti práce (*zatrhněte Vaši volbu*)

Formální úprava: výborná / **velmi dobrá** / dobrá / nevyhovující

Stylistická úroveň: **výborná** / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Citační úroveň: **výborná** / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Komentář (*vč. kvality grafiky, (ne)přiměřenosti délky práce aj.*)

U Schémat 1,2 a 3 schází legenda nebo v textu nějaké vysvětlení, jak schémata interpretovat (**g**). Zdroj uvedený u Stavební (2011), Historie Litvínova (2011) nebo UNIT Architekti (2002) má jistě své autory a ty je třeba v literatuře uvést. Asi bych neoznačoval dotazované (respondenty) za „informátory“, vyvolává to negativní konotace (**h**).

3. Souhrn

Celkové zhodnocení práce (*vč. přínosů práce, provázanosti teoretické a analytické části aj.*)

Jde o kvalitní práci psanou s vyzrálostí, všeobecným přehledem a znalostmi v problematice sociálně-psychologické a sociologické. Přináší poznatky o relativně novém a nepříliš častém fenoménu cahousingu. Teoretická a analytická část práce je propojena jen částečně (málo odkazů na pojmy a v teoretické části a citovanou literaturu).

Autorka se mohla pokusit porovnat zjištění z lokality Klidná s výsledky výzkumů sociálního soužití v pražských suburbiích, které pracoviště autorky v minulosti provádělo (i). K dispozici jsou jistě i výzkumy cahousingu ze Severní Evropy a i v tomto případě se nabízela možnost srovnání. Nakonec i v běžných více-bytových domech v Praze existují společná zařízení a prostory - chodby, výtahy, prádelny, sušárny, předzahrádky, venkovní posezení a pražské dvorky ve vnitroblocích, někdy i zajímavá společenství. Autorka mohla porovnat takovéto domy a bloky domů s lokalitou Klidná (j).

Předloženou práci **doporučuji** / nedoporučuji k obhajobě. (zatrhněte Vaši volbu)

Otázky k obhajobě

Vyplývají z předchozího textu – viz označení **a - j**.

Datum: 3.7.2017

Autor posudku: doc. RNDr. Jan Kubeš, CSC.

Podpis: